

ዶክተር አብይና የሚመሯት ኢትዮጵያ!

ጓደኛህን ንገረኝና ማንነት ህን ልንገርህ የሚል የቆየ የ አገራችን አባባል አለ። በሌላ በኩን ትምህርት ምንድነው የሚል ጥያቄ ብንጠየቅ ሳይንሳዊ መልሱ ትምህርት የባህሪ ለውጥ ነው በማለት ከመለስን ትክክል ነን። የባህሪ ለውጥ ሲባል ደግሞ ከነበረን አመለካከት ወይም ግንዛቤ ወይሌላ አመለካከት መለዎጥ ወይም መቀየር ማለት ይሆናል። ስለዚህ ደጋግመን የምናነባቸው፣ ደጋግመን የምንሰማቸውና ደጋግመን የምንለማመዳቸው ነገሮች ባህሪያችንን ይወስኑታል። አንዳንዴ ዶክተር ወይም ኢንጅነር ፣ ማስተር ወይም ዲግሪ ተመርቀዋል የምንለቸው ሰዎች ያስቡታል ብለን የማንገምተውን ተራ ነገር ሲያዎሩ ስንሰማ እንሸማቀቃለን። ይህ ሰው የተማረ አይደለምን ብለንም እንጠይቃለን ። ትምህርት የባህሪ ለውጥ ነው የሚለውን የትምህርት ትርጉምም በ አንድ አይነት አቅጣጫ ብቻ ስለምንረዳው ግራ እንጋባለን። የምንማረው ነገር የምናነብበውን የምንሰማው ጉዳይ ባህሪያችንን እንደሚዎስነው ግን እንዘነጋለን። ለምሳሌ ዐማራ መደራጀት አለበት ብለን የምንሞግት ሰዎች ምክንያታችን ዐማራ የበላይ መሆን ይገባዋል የሚል ቅንጣት ያክል ሃሳብ እንደሌለን እኛ ብቻ ሳንሆን ብዙዎች ያወቁታል። ታሪክን ሳይዛባ የሚገነዘቡ ሁሉ ይህንን የዐማራ መደራጀት ፈጽሞ ይረዱታል። ዐማራ መደራጀት አለበት ብሎ የሚሰብክ የትኛውም የመብት ተሟጋች ወይም የታሪክ ሰው እኩልነትን ፍት ህንና ነጻነትን የሚደግፍ ራሱን ከመጥፋት ለመታደግ የሚሻ ብቻ ነው። በዚህ መደራጀት ለሌላው ስጋት የለም። አክሌ ስለበደለህ አንተም ተራህን አክሌን መበደል አለብህ የሚል ትርክት የለውም። ዐማራ እንዲደራጅ የሚመኝና የምጠይቅ ሁሉ ኢትዮጵያን የሚዎድ በኢትዮጵያዊነቱ የሚከራና ፍት ህን የተጠማ ነው። ስለዚህ በዐማራ መደራጀት ላይ ጥያቄ የሚያነሱ ከ ጥቂት የዋሃን በስተቀር አብዛኞቹ አውቆ የተኛን ቢቀሰቅሱት አይሰማም አይነት ሰዎች ናቸው።

ከብዙ ታሪክ አዋቂ ነጮች ጋር በ ኢትዮጵያ ፖለቲካ ተወያይቼ አውቃለሁ። የዐማራ ብሄርተኝነት ጠንካራ ኢትዮጵያን እንደሚፈጥር አንዳቸውም ጥርጣሬ የላቸውም። ታዲያ ይህንን እያወቁ አፍራሽና ጠባብ ጎሰኞችን በዚያች አገር ፖለቲካ ተዋናይ እንዲሆኑ ለምን እንደሚረዱ ስጠይቃቸው አንዳቸውም አጥጋቢ መልስ አይሰጡኝም። ከዎራት በፊት በኔዘርላንድስ የላይደን ዩኒቨርሲቲ የአፍሪካ ጥናት ዳይሬክተር የሆኑትና የኢትዮጵያን ፖለቲካ በቅርብ ከሚከታተሉት ፕሮፌሰር ጋር በነበረኝ ውይይት የ ዐማራ ብሄራዊ ንቅናቄ አደረጃጀትና አካሄድ እጅግ እንዳስፈራቸው ነገር ግን ለጠንካራ ኢትዮጵያዊነት መሰረት እንደሚሆን ያስረዱበት መንገድ በጣም አስገርሞኝ ነበር። አስፈሪ ነገር ግን ለጠንካራ ኢትዮጵያዊነት መሰረት በእርግጥም አስገራሚ አገላለጽ። የህወሃት ኢህ አዴግ መንግስት ስለዘረኝነቱ ከፋፋይነቱና ሴረኝነቱ በርካታ ማስረጃዎችን መደርደር ለቀባሪው አረዱት አይነት አገላለጽ ቢመስልብኝም ይህ ተፈጥሮው ከሶስት ዋና ዋና ምክንያቶች ይመነጫል።

- 1. ደጋፊዎች የነበሩት የውጪ መንግስታት የተረጋጋችና ጠንካራ ኢትዮጵያ እንዳትኖር የሚፈልጉ መሆናቸው
- 2. የህወሃት ዋና አላማ ትግራይን ነጻ ማውጣት የሚል መሆኑና
- 3. ለአላማው ግብ መምታት ዋና ስትራቴጅው ሌሎች ኢትዮጵያውያን እንዳይተማሙ በጎሳና በሃሰት ታሪክ እንዲ ጠመቁ ማድረግ ስለነበረ ነው።

ጥቂት ስለራሴ አመለካከትና ዶክተር አብይ ወደስልጣን ሲመጡ ስለነበረኝ የለውጥ ተስፋ

አቶ ለማ መገርሳ ኢትዮጵያዊነት ሱስ ነው በማለት ባህርዳር ላይ ሲናገሩ ዶክተር አብይ ደግሞ ስንኖር ኢትዮጵያውያን ስንሞት ደግሞ ኢትዮጵያ እንሆናለን በማለት ለበርካታ አመታት ኢትዮጵያ የሚለውን ቃል ሳይሰማ የኖረውን ንጹህ ኢትዮጵያዊ ሲያስፈነጥተና ከጫፍ ጫፍ ህዝቡ ድጋፉን ሲገልጽላቸው ለማመን ተስኖኝ ነበር። በአንድ በኩል ስለኢትዮጵያዊነት ከከፍተኛ ባለስልጣናት በተለይም ደግሞ ቢያንስ ለ30 አመታት ኢትዮጵያ እንዳይል በሃሰት ታሪክ ሲጋት ከኖረው ሆን ተብሎ ከጎሳው ውጭ እንዳይመለከት ከፍተኛ የካድሬ ስብከት ማረፊያ ከነበረው ከኦሮሞ በመስማቱ ደስ

ቢላኝም የኢህ አዴግን አፈጣጠርና የሴራ ፖለቲካ በቅርብ ስንዘበው የኖርኩት ስለነበር አንዳች የተሸረበ ሴራ ይኖር ይሆን በሚል ጥርጣሬ ውስጥ ነበርኩ። ለበርካታ ወራትም ሁሉም በድጋፍ ዶክተር አብይን ሲያንበሽብሽ በተለይ ፍራንክፈርት ሄጄ የዶክተር ዐብይን ንግግር እስክሰማ ድረስ ለውጡን መደገፍ ለእኔ ከባድ ነበር።

በዚህ በኢትዮጵያ ፖለቲካው ላይ **እኔና ፍራንክፈርት** በሚል ርእስ እንደጽፍኩትም ለዶክተር ዐብይ ምእራባውያን ከፍተኛ ድጋፍ እንዳላቸው ተገነዘብኩ ። ቢያንስ ዶክተር አብይን አለማመን ተገቢ አይደለም የሚል ድምዳሜ ደርሼም ነበር። ይህ አመለካከቴ ከሁለት ነገሮች ይመነጫል። ጠንካራ የመጽሐፍ ቅዱስ አማኝ በመሆናቸውና በተደጋጋሚ ለፍትህ ስላላቸው አዎንታዊ አቋም።

አሁንስ?

ዐማራውን ከኢትዮጵያ ፖለቲካዊ፣ ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ እንቅስቃሴዎች ለማስወገድ በተሰራው ከፍተኛና መዋቅራዊ እንቅስቃሴ መጠን በኦሮሞው ደግሞ ከፍተኛ የሆነ የተበዳይነትና የጎሳኝነት ስሜት እንዲያደግ ተሰርቷል። ኦሮሞ ጎሳዎች እንዲ አገሬ እንዳይል ፣ የእኔ እንዲ የእኛ እንዳይል ከተስፋዩ ገብረአብ ልበለደች ጀምሮ እስከ የተለያዩ የካድሬ ስልጠናዎች ተሰብኳል። ቤተ ክርስቲያንን ጨምሮ በተለያዩ ቤተ እምነቶች አማርኛ ቋንቋ የረገጡህና የገዙህ የእነ ምኒልክ ስለሆነ እንዳትጠቀምበት በመባሉ ይህንን ትርክት ሳያጣራ እንዲውጠው ተደርጓል። እያንዳንዱ የኦሮሞ ካድሬ እና ማንበብና መጻፍ የሚችል ሁሉ “ **ኦሮሚያ የተደበቀው ይግፍ ታሪክ ክፍል አንድና ሁለት** ” በሚል ርእስ **በወልደዮሃንስ ወርቅነህና ገመቹ መልካ** የተጻፈ በሬ ወለደ የሃሰት ታሪክ እንዲጋት ተደርጓል። በቅርቡ አቶ ሌጌ ባቲ እንደተናገሩት በነበረው ፖለቲካዊ እንቅስቃሴ **ኢትዮጵያን ዝቅ** በማድረግ **ኦሮሞን ከፍ የማድረግ** ዲስኮርስ ተጠቅመናል በዚህም ኦሮሞን የማደራጀቱ ጉዳይ ተሳክቶልናል ብለዋል። አያይዘውም አቶ ሌጌ ሌላውን ኢትዮጵያዊ በመያዝ ግን አልተሳካልንም፣ ይህ የተሳካላቸው ዶክተር አብይና አቶ ለማ ናቸው። አሁን ኦሮሞ ያልተመለሰ ስትራቴጂያዊ ችግር የለበትም በማለት እውነታውን ቁጭ አድርገውታል። እዚህ ላይ መረዳት ያለብን እውነት ላለፉት ቢያንስ አርባ አመታት በኦሮሞ ወንድሞቻችንና እህቶቻችን ዘንድ ኢትዮጵያን ዝቅ የማድረግ ስብከት መሰበኩን ነው። ይህ ትምህርት የአብዛኞቹን ኦሮሞዎች ባህሪ ቢለውጥ የሚገርም ሊሆን አይችልም። ምክንያቱም ትምህርት ባህሪይን መለዎጡ ሳይንሳዊ ስለሆነ። ሌላው ቀርቶ ታላቋ ኢትዮጵያ ከኦሮሞ አብራክ በዎጡት በእነ ዶክተር ዐብይ እየተመራች እያለ ኢትዮጵያ የኦሮሞ ነች ማለት ሲገባ አዲስ አበባ የኦሮሞ ነች የሚል ጠባብና የዝቅተኝነት ወይም ያለመረጋጋት ሜዳን ማስፋት ከሌላ ከየትም የመጣ ሳይሆን ላለፉት በርካታ አመታት ከተሰበከው የተቀምቻለሁ የሃሰት ትምህርት የመነጨ ነው። በኦሮሞ ህዝብና በተቀረው የኢትዮጵያ ህዝብ መካከል በተለይም በዐማራና በኦሮሞ መካከል የተዘራው ክፍ ዘር ተነቅሎ የማያልቅ በርካት ስንክሳሮችን የያዘ ነው። የአዲስ አበባ የባለበትነት ጉዳይ፣ ኢትዮጵያ ለዘመናት የምትታወቅበትን ባንዲራ ኦሮሞዎች የራሴ እንዳይሉት ሆነ ተብሎ የተሰራው ክፋት፣ በአብፍሪካ ብቸኛ የፍደል ባለቤት የሆነች ኢትዮጵያችን በብሄራዊ ደረጃ ክልሎች ሁሉ ፊደሉን የማይጠቀሙበት ምክን ያት፣ አለም የተደነቀላቸው የነጻነት ተምሳሌ የሆኑት ታላቅ መሪ ምኒልክ ሆነ ተብሎ በኦሮሞ ወንድሞቻችን ጉዳይ ህብረ ተብሎ የተነገረው ትርክት፣ በአርሲ የቆመው የአኖሌ የጥላቻ ሃውልት፣ ባለፉት ወራት ተግባራዊ እየሆነ ያለው በተለይም ጎሳንና ነገድን ያማከለው አዲስ አበባን ጨምሮ ከአዲስ አበባ ዙሪያ የሚደረግ የተደራጀ የማፈናቀል ተግባር፣ የሚቆም አይመስልም። የለውጥ መሃንዲስ የሚባሉት አቶ ለማና ዶክተር ዐብይም ከእብብ እንቁላል እርግብ አይገኝም አይነት ሆነዋል። በተለይ ዶክተር አብይ አንደበተ ርቱዕነታቸው በቀረው ኢትዮጵያዊ ያስገኘላቸው ታዋቂነትና ድጋፍ በአጭር እንዲሸረሸርባቸው እያደርጉ ያሉ ምክን ያቶችን መጠቆም እወዳለሁ። ከሁሉ ይልቅ ሰሞኑን በለገጣፎ ማፈናቀል ዙሪያ የሰጡት አስተያየት ሰውየው ወዴት እየሄዱ ነው እንድንል አድርጎናል። በለገጣፎ አሉ ዶክተር አብይ በለገጣፎ የተደረገውንና የታቀደውን የተሰራውንም አላውቅም ነበር በማለት እጄ እስኪላጥ አጭብጭብ የደገፋቸውን ኢትዮጵያዊ ሁሉ አሹፈውበታል። ከሁለት አመት በፊት ፊንፊኔ የኦሮሞ ናት በማለት ሽንጣቸውን ገትረው ሲከራከሩ የነበሩት ጠቅላይ ሚኒስትራችን አገር የመምራቱን ሃላፊነት በወሰዱ በአስር ወራቸው በፊንፊኔ ዙሪያ የታቀደውንም

የሚሰራውንም አላውቅም በማለት በአደባባይ መናገራቸው በርካታ ሰዎች በጥርጣሬ እንዲመለከቷቸው በራሳቸው ጊዜ ራሳቸውን አጋልጠዋል።

ታከለ ኡማ ወደስልጣን ሲመጡ ህግን በአንዲት ጀምበር በፓርላማ ያስጸደቁት ዶክተር አብይ ሚሊዮኖች ኢትዮጵያ በማለታቸው የቸገሩትን ድጋፍ ለማካካስ እንኳ ሚሊዮኖች የሚይጡሉትን ህገመንግስት ለማሻሻል ፓርላማቸውን ለማሳመን ያደረጉት እንቅስቃሴ የለም። ይልቁንም በሊቀመንበርነት የሚመሩት አዴፓ በፌዴራሊዝም ከማንም ጋር አልደራደርም የሚል መግለጫ እንዲያወጣ አድረገው አሳፍረውናል። በደገፋቸው ህዝብ ማሸፍን የቀጠሉት ዶክተር አብይ ፓርቲያቸው በፌዴራሊዝም አልደራደርም የሚል መግለጫ እንዲያወጣ ካደረጉ በኋላ በማግስቱ ከጥቂት ወራት በኋላ የዐማራ፣ የአሮሞ፣ የአፋር ወዘተ የሚባል ፓርቲ አይኖርም ፣ አንድ አገራዊ ፓርቲ እንመሰርታለን በማለት እንድንደናገር አድርገውናል። ዘመድኩን በቀለ የተባሉ ጸሃፊ የካቲት 13 ቀን 2011 ዓም “**ህዝብ ያደነዘዘ ፣ ታማኝ በየነን እግር ያሳመ ፣ ኢሳትን ኢቢሲ ያደረገ ዶክተር ብርሃኑን አዲስ አበባ ወስዶ ያሰረ አብይ አህመድ የአሮሞ ጀግና ነው**” በሚል ርዕስ በዎልቃይት ዶት ኮም ኦዲዮቶች “ እርካብና መንበር ” በተባለ መጽሐፋቸው የገለጹትን የአስተዳደር ጥበብ ዶክተር አብይ እየተገባሩብን ያሉ ይመስላል። ስለዚህም አሁን ዶክተር አብይን ከላይ በዘረዘርኳቸውና በተለያዩ ምክንያቶች ልጠራጠራቸው ችያለሁ። አሁንም ኢትዮጵያችን የሁላችን እስክት ሆን ድረስ የትኛውም ዜጋ ከገሪቱ ጫፍ እስከ ጫፍ በነጻነት የመኖሩና የመንቀሳቀሱ መብት እስኪረጋገጥ ድረስ የሚፈጸሙ ሻጥሮችንና ፍትህ አልባ ድርጊቶችን ከመጠቆም ከፋፋይና ሁሉንም አካታች ያልሆነው ህገ መንግስት እስኪቀየር ድረስ መወትዎቴን አልተውም።

ማጠቃለያ

ዶክተር አብይ የመንደራቸውን ሰዎች ሰብስበው “ **ነጮች እናንተ ከጎሳችሁ ወጪ አታስቡም፤ አገር መምራት አትችሉም በማለት ያሸማቅቁናል። አሁን አገር መምራት እንደምንችል ልናሳያቸው ይገባል**” በማለት ሲናገሩ ሰምተናቸዋል። ልክ ነው አገር መምራት ከጎሳችን የዘለለ አስተሳሰብን ይጠይቃል። ልክ ነው አገር መምራት ሁሉንም በአገሪቱ ያለን ዜጋ እኩል ማየትን ይጠይቃል። አወ አገር መምራት አገራዊ ማንነትን ያጎላል እንጂ በቋንቋና በዘር የተከፋፈለን ፌዴራሊዝም እንደ መጽሐፍ ቅዱስ ወይም እንደ ቁራን አይነኬ አድርጎ ለብዙዎች መፈናቀልና መገደል ምክንያት እንዲሆን አይፈቅድም። የሀገር መሪ መሆን በሃሰት የተገነቡ ሃውልቶችን ማፍረስና እውነተኛ ትርክቶች ታሪክን እንዲቆጣጠሩ ይፈቅዳል እንጂ የሀሰት ትርክቶች እንዲቀጥሉ አይፈቅድም። አገር መምራት በዜጎች መካከል ልዩነት መፍጠርን ይኮንናል። የተደበቀ ሳይገለጥ የሚቀር ነገር የለም ። አንድነት፣ አገሬ፣ ባንዲራዎ ያሉ ከ3000 በላይ የአዲስ አበባ ወጣቶች አንግንና ባንዲራውን አወገዘችሁ ተብላው ዛሬም በእስር ቤት እንደሚገኙ በርካታ የዐማራ ፖለቲከኞችና ወጣቶች ዛሬም በእስር ቤት እንዳሉ እየተነገረ ነው። ለነገሩ ከ2000 በላይ የሆኑ ነዋሪ ያልነበሩ በአዲስ አበባ የነዋሪነት መታወቂያ እንዲሰጣቸው የፈቀደ ይህንንም አስተዳደር ሃይ ያለለ የአገር መሪ ሌሎች በርካታ አድሎአዊ ስራዎች እንዲሰሩ አይፈቅድም ለማለት መራላዊ ብቃት አይኖርም።

ሁላችን እንደሰማነው የሊጋጣፎ ከንቲባ ስለ ቤት ማፍረሱና ዜጎችን ማፈናቀል በትእቢት ሲናገሩ በአግድሞሽ ብሄርን ለይቶ የተደረገ ስለመሆኑ ነውግረውናል።አዎ ቤት የፈረሰባቸው ተፈናቀሉ ተብሎ ከሚጮህላቸው ሁለት ብሄሮች የመጡ ስለሆነ ነው ብለዋል። ቅኔው አማራና ትግሬ ማለታቸው ነው። ይህንን ስሰማ በእርግጥም ኢትዮጵያ በተቀበረው የዘር መርዝ እየተባላች ያለች አሣዛኝ አገር እንደሆነችና ረዥም ትግል ከፊታችን እንደሚጠብቀን ነው፣ ላለፉት ሃያ ሰባት አመት በስሙ ሲነገድበት የኖረው የትግራይ ህዝብም ሆነ በሃሰት ትርክት ጡት ቆራጭ ርስት ዘራፊ እየተባለ የሀሰት ፕሮፓጋንዳና ጥላቻ ሲዘራበት የኖረው የዐማራ ህዝብ በዘመነኞቹ ደግሞ ቤቱ እየፈረሰ ንብረቱ እየተዘረፈ የጎዳና ተዳዳሪ ሊሆን አይገባውም። ዘረኝነትና አድሎአዊነትን መዋጋት የሀገር መሪዎቻችን ዋና ትኩረታቸው ሊሆን ይገባል።

አበቃሁ!

አስተያየትና ምክር ካላችሁ

addiste@gmail.com ዳፍልኝ

አዲስ ተስፋ

የካቲት 2011